

Domácí úkol z 8. března 2018
(odevzdává se 15. března 2018)

(i) Dokažte následující zobecnění Eisensteinova kritéria:

Nechť K je těleso, $v : K \rightarrow \mathbb{Z} \cup \{\infty\}$ valuace na K . Nechť pro polynom

$$f = a_n x^n + \cdots + a_1 x + a_0 \in K[x]$$

je splněno $v(a_n) = 0$, $v(a_0) = 1$ a pro každé $i = 1, 2, \dots, n-1$ platí $v(a_i) \geq 1$. Pak je polynom f ireducibilní nad tělesem K .

(ii) Dokažte, že existuje-li alespoň jedna valuace $v : K \rightarrow \mathbb{Z} \cup \{\infty\}$ na tělese K , pak pro každé přirozené číslo n existuje konečné rozšíření tělesa K stupně n .

Částečný návod:

Dokažte si následující užitečné vlastnosti každé valuace $v : K \rightarrow \mathbb{Z} \cup \{\infty\}$ na libovolném tělese K :

- $v(1) = 0$;
- jsou-li $a, b \in K$ takové, že $v(a) \neq v(b)$, pak $v(a+b) = \min\{v(a), v(b)\}$.

Úlohu (i) můžete řešit sporem takto: jestliže polynom f není ireducibilní nad tělesem K , pak existují nekonstantní polynomy $g_1, g_2 \in K[x]$ tak, že $f = g_1 g_2$, navíc lze předpokládat, že g_1 je normovaný polynom. Pro $i = 1, 2$ označme m_i nejmenší hodnotu valuace v na koeficientech polynomu g_i , přičemž nejmenší j takové, že valuace v nabývá minimální hodnoty m_i na koeficientu u x^j , označme j_i . Ukažte, že $v(a_{j_1+j_2}) = m_1 + m_2$, $m_1 \leq 0$, $m_2 \leq 0$, odkud odvodíte $m_1 = m_2 = 0$, $j_1 + j_2 = n$ a dojděte ke sporu.